

KLIMAREALISTENE

SAKLIG KRITIKK AV "KLIMAKONSENSUSEN"

LØRDAG 22. FEBRUAR 2014

Klimadebatten – hvor fører den hen?

«Du kan lure noe av folket hele tiden, og du kan lure hele folket noe av tiden, men du kan ikke lure hele folket hele tiden».

Abraham Lincoln

Av Odd Gunnar Skagestad

I norsk samfunnsdebatt i begynnelsen av 1970-årene var ordet *motekspertise* sterkt i vinden. Ordet avspeilte noe av tidsånden – godtfolks skepsis overfor offisielt autoriserte «sannheter» og et uttalt behov for alternativ, uavhengig informasjon. Det var en skepsis som stundom kunne ta overhånd, som f.eks. i *NEI*-kampanjen forut for EF-folkeavstemningen 25. september 1972, men som i bunn og grunn også var noe av et sunnhetstegn. Ikke så å forstå at folk flest uten videre ville påstå at myndighetene systematisk forsøkte å *lure* folk, men mange følte nok – i pakt med det rotnorske, vinje'ske *tvisynet* – at enhver sak har to sider (minst), og det kunne jo være greit å høre den andre siden også – ikke bare øvrighetenes. Det er symptomatisk for vår tid at ordet *motekspertise* nå har forsvunnet fra vokabularet i det offentlige ordskiftet. I den grad dette er uttrykk for at dagens norske befolkning har en mer servil og ukritisk holdning til våre makthavere enn hva som var tilfellet tidligere, er det sterkt å beklage. Det er imidlertid ingen grunn til ikke å gå på barrikadene og ta til motmæle når ensrettingen blir så massiv at det går på folkehelsen løs.

De som hadde gleden av å overvære Bjørn Grindes høyst ustrukturerte, men likevel glimrende foredrag på Klimarealistenes årsmøte 18. februar 2014, fikk bekreftet det som mange lenge har hatt en anelse om: At den såkalte «klimadebatten» ikke handler om klima i det hele tatt – knapt nok om fakta, og slett ikke om vitenskap – men om **makt**. Nærmere bestemt makt slik den arter seg i begreps- og interaksjonstriangelet «Makt-Myter-Media» - slik det også gis

tallrike eksempler på i boken av samme navn.^{1[1]} Dette er et sammensatt tema: Mytenes makt over menneskenes sinn og tankeevne utnyttes av politikerne (makthavere så vel som deres utfordrere) i deres bestrebelser for å konsolidere eller vinne den politiske makten, og stadfestes av byråkratene (som glatt finner seg i at *lydighetskravet* og *lojalitetsprinsippet* settes over Grunnlovens § 100) og av media – et felt som befolkes av aktører som løper i flokk, ivrige etter å bekrefte at de er innforstått med den til enhver tid rådende «konsensus».

Resultatet er ensrettet samfunn, hvor alle er mer eller mindre klar over faren ved å stille kritiske spørsmål ved de myter og oppleste og vedtatte «sannheter» som inngår i den rådende «konsensus»: Hets, ironisering, latterliggjøring, mobbing, marginalisering osv.

Hva denne «konsensus» består i på et gitt område, avhenger av hvem som har **definisjonsmakten** – hvem som har klart å tilegne seg monopol på «riktige» holdninger eller meninger og dermed kontroll over samfunnsdebatten. Det er denne situasjonen som vi også har sett gjennom de siste 20-25 årene med hensyn til klimadebatten. Dette er hva som har skjedd på den internasjonale arena, og det gjelder i høy grad for Norges vedkommende.

Dersom klimadebatten skal kunne endre retning eller karakter, må de som sitter på definisjonsmakten komme på andre tanker, eller selve definisjonsmakten må forvitre. Det første vil kunne skje dersom tilstrekkelig mange av de mest innflytelsesrike aktører («en kritisk masse») innser at det er i deres egen interesse å justere sine posisjoner. Ingen umulighet, men slikt skjer ikke i en håndvending – og vil uansett bero på hvorvidt det først skjer et stemningsskifte på internasjonalt. Det annet – at selve definisjonsmakten smuldrer opp – vil likeledes være en langsiktig eventualitet. At f.eks. FNs Klimapanel IPCC blir stadig mer diskreditert, vil i seg selv neppe være tilstrekkelig i så måte. Motargumentet fra de klimafrelste vil fortsatt være at «ingen er ufeilbarlig», og at «IPCC er tross alt det beste og mest vitenskapelig pålitelige vi har».

Den tyske filosof Friedrich Hegel vil for alltid bli husket for sin rammende replikk da han ble fortalt at en av hans teorier ikke stemte overens med fakta: - «Desto verre for fakta!» Nordmenn flest – det være seg tenåringer eller oss andre – er ikke dogmatiske motstandere av

^{1[1]} Frode Fanebust (red.), *Makt Myter Media*, Kolofon forlag, Oslo 2013, 374 s.

fakta. Men stilt overfor valget mellom hvilke oppfatninger som skal aksepteres som «fakta», vil de fleste finne det mest komfortabelt å løpe med flokken og godta den autoriserte versjon - definisjonsmaktens fortelling om hva som er «konsensus».

Derfor er det illusorisk å tro at fakta alene er nok til å «vinne» klimadebatten. Fakta er selvsagt viktige: Det vil nødvendigvis gjøre inntrykk hvis og når det viser seg at IPCCs modeller har vært forfeilede og at de IPCC-inspirerte katastrofe-spådommer ikke slår til. Men hva som skal til for at et faktum oppfattes som ugjendrivelig av alle, er ikke entydig, og usikkerhetselementet vil alltid kunne brukes til å så tvil om motpartens argumentasjon.

Dermed er det på sin plass å stille seg spørsmålet om hvor klimadebatten egentlig vil føre hen – det være seg på kortere eller lengre sikt.

I dette spørsmålet tror jeg man må anlegge et generasjonsperspektiv. De mest fanatiske tilhengerne av tesen om den menneskeskapte globale oppvarming, finner man i dagens Norge blant 15-16-åringene. Det er disse som har vært utsatt for det mest massive meningspress spesielt fra skolens side – fra lærerne, fra departementalt godkjent undervisnings- og «informasjons»-materiell og fra omreisende klima-emissærer som Siri Kalvig og Thorleif Tobias Thorleifsson. Det er denne hjernevaskede generasjonen som oversvømmer avisenes leserbrevspalter med de mest engasjerte bekymringsmeldinger: Kloden er i fare, det er vår skyld, vi står ved kanten av stupet, vi alle har et ansvar, – og politikerne må gjøre noe NÅ!

For disse – dagens tenåringsgenerasjon - vil det holde hardt å gi slipp på sin barnelærdom og miste sine illusjoner. Den definisjonsmakten som de har underkastet seg i sine formative år, vil de vanskelig kunne frigjøre seg fra. Og denne generasjonen – de mest artikulerte, skråsikre og helfrelste opinionsbærere blant dem – vil selv gradvis arve definisjonsmakten, og videreføre bruken av den.

I et generasjonsperspektiv trer likevel et mer nyansert bilde frem. Dagens fanatiske 16-åringer vil kanskje – når den tid kommer - være like forstokkede 50-åringer, men vil deres barn nødvendigvis være disponert for å godta foreldregenerasjonens tilvante forestillinger? Dét har vi rimeligvis ikke svaret på i dag, og vi kan følgelig heller ikke si med sikkerhet hvordan et mulig fremtidig ungdomsopprør vil påvirke klimadebatten.

Det vi kan si med sikkerhet, er at uansett om resultater kun kan forventes på lang sikt, vil det ikke være bortkastet å stille kritiske spørsmål ved tilvante forestillinger og autoriserte oppfatninger. Derfor har en organisasjon som Klimarealistene en viktig oppgave å fylle, som formidler av motekspertise, som motvekt mot ensretting av samfunnsdebatten, og mot de kostbare og stundom ødeleggende beslutninger som slik ensretting og meningstvang fører med seg.

LAGT INN AV KLIMAREALISTENE KL. 16.46
ETIKETTER: MENINGSTVANG, PÅSTÅTT KONSENSUS